

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Örigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita,
doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

XX. quod aliquando videtur negasse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

A feratur neque Filium à Spiritu sancto videri posse, neque Spiritum sanctum ab Angelis, neque Angelos ab hominibus, vanam esse sequitur Gaudentij conjecturam. Eodem pertinet quod queritur Hieronymus, cap. 1. ejusdem Epistolæ ad Avit. decrevisse Origenem, Deum Patrem esse lumen incomprehensibile. Anonymus quoque Auctor Apologia pro Origene apud Photium Cod. 117. inter capita criminationum quæ Origeni intentari solebant, tertium illud ponit, (ὅτι) μὴ γινώσκων τὸν πατέρα, ὡς ἑαυτὸς ἑαυτὸν. Filium non cognoscere Patrem, ut se ipse Pater cognoscit. Hujus sane commenti notæ extant Tomo 32. in Iohann. γινώσκου οὐδὲ τὸν πατέρα ὁ υἱός, ἀλλ' οὕτως γινώσκω αὐτὸν ὅτι μετρίως ἀγάπησά, καὶ ὁ ποῖον αὐτὸν εἶ ὅτι τελείως γινώσκον ἢ γινώσκω ὁ υἱός τὸν πατέρα ἰσοῦσάδην. οἴμαι ὅτι καὶ ἑαυτὸν γινώσκων, ἔπειτα καὶ αὐτὸν ἢ μετρίως ἢ τελείως γινώσκω, ἰσοῦσάδην ἐκ τῶ αὐτῶν ἰσχυμέναι.

B Cognitionem qua se cognoscit Filius, cognitione illa qua cognoscit Patrem paulo inferiore esse definit; quod mox apertius prædicat, dicens τὸν πατέρα θινωείαν εἶ μίλιζον τῶς ἐν υἱῷ θινωείας.

XX. Quæ quamvis asseveranter pronuntiata sint, idem ipse tamen in ipsidem Commentarijs Tomo 1. p. 28. æqualem cognitionem Filij cognitioni Patris videtur statuere, adeo quid sequeretur parum ipsi ratum; fixumque fuit: καὶ δὲ πρὸς ζήτην, inquit, ἢ ἔπειτα ὅτι ποτε ἰσχυοσμεθίον ὑπο τῶ πατρὸς καὶ τῶ ἐκείνου, καὶ τῶς σοφίας, καὶ τῶς γινώσκου αὐτῶν, ἔπειτα ὅτι ὁ σωτήρ ἢ μὲν, καὶ φαντασία τῶ δόξασει τὸν πατέρα ἀποφαινήσαι πρὸς γινώσκόμεθα ὑπο τῶ πατρὸς ἀγροῦσθι ὑπο τῶ υἱῷ ὁμοῦσάδην ἰσοῦσάδην ταῖς κατὰ τὴν φύσιν τῶ ἀγροῦσθι θινῶ. ἔπειτα τὸν αὐτὸν ἐκ τῶ ἀληθείας εἶ τῶ σταπίων, καὶ ἀποκαλύπτει ὅτι εἰ ὁδοῦσθι ἔστι ἢ ἀληθείας, ἕδιν ἀληθείας ἀγροῦσθι, ἵνα μὴ σάξῃ λι σινωσθι ἢ ἀληθείας οἷς ἢ γινώσκου, καὶ ἐκείνουσθι τὸν ἄλλοσθι πᾶσαι, ἢ δινωσθι πρὸς ὅτι ἔστι ἀ γινώσκόμεθα τῶ ἀληθείας ἀποκαλύπτει ἢ τὸν ἄλλοσθι, ἀλλ' ὑπο αὐτῶν ὅσθι.

Addendum censerem & istum de libr. 1. ἀπὸ ἀρχῶν, cap. 3. (quem usurpat cap. 18. Auctor libelli De Deitate & Incarnatione Verbi, ad Ianuarium, qui subiungitur Tomo quarto Augustini) in quo cognitionem Spiritus sancti æqualem esse cognitioni Patris & Filij ostenditur, si non hoc Opus, ut toties monui, in ijs maxime quibus de Trinitate agitur, corripisset Rufinus. Sic autem conceptus est: Sicut enim de Filio dicitur quia nemo novit Patrem nisi Filius, & cui voluerit Filius revelare: hæc eadem etiam de Spiritu sancto dicit Apostolus, cum ait: Nobis autem revelavit Deus Spiritum sanctum; Spiritus enim omnia scrutatur, etiam alta Dei. Sed & rursus in Evangelio de divinis & profundioribus Discipulis commemorans Salvator, que nondum capere poterant Discipuli sui, ita ait ad Discipulos: Adhuc multa habeo que vobis edicam, sed non potestis portare modo: cum autem venerit Paracletus, idest Comfortor Spiritus sanctus, ille vobis docebit omnia, & commonebit omnia que dixi vobis. Et ita dicendum est, quod sicut Filius qui solus cognoscit Patrem, revelat cui vult, ita Spiritus sanctus qui solus scrutatur etiam alta Dei, revelat cui vult: Spiritus enim ubi vult, spirat. Neque enim putandum est quod etiam Spiritus Filio revelante cognoscit: si enim revelante Filio cognoscit Patrem Spiritus sanctus, ergo ex ignorantia ad scientiam venit: quod utique & impium pariter & stultum est, Spiritum sanctum confiteri, & ignorantiam ei adscribere. Si ullam Spiritui sancto ignorantiam adscribendam esse Origenes negat, æqualem omnino scientiam ipsi tribuit ac Patri & Filio; nec major enim excogitari potest scientia, quam quæ nulla penitus ignorantia caligine permixta est.

XXI. Filium Dei pro re creata ab Origene habitum fuisse ac prædicatum, quæ Ariariorum & Anomæorum impia fuit & damnosa opinio, verba hæc persuadere possunt, quæ de libr. 4. ἀπὸ ἀρχῶν adducit Iustinianus in Epistola ad Menam: ἔπειτα ὁ υἱός ἐκ θεοῦ καὶ ἀληθείας τῶ πατρὸς ἰσχυοσθίος, ὅς ἐστιν εἰκὼν τῶ θεοῦ τῶ ἀποκαλύπτει, καὶ ἀπαύλασθι τῶς δόξου αὐτῶν, καὶ ἀποκαλύπτει τῶς ὑποκαλύπτει αὐτῶν, ἀποκαλύπτει τῶ πατρὸς ἰσχυοσθίος, ἰσχυοσθίος, σοφία. αὐτῶ γδ ἢ σοφία εἰσθίος. ὁ θεός ἐκείνος μὴ ἀγροῦσθι ὁδῶν ἑαυτῶ εἰς ἔργα ἑαυτῶ. & ista ex eodem libro: ὅτι μὲν πᾶν ὅτι ποτε ἀπὸ τῶ πατρὸς καὶ θεοῦ τῶ ὅλων ἰσχυοσθίος ἐστιν, ἐκ τῶ αὐτῶ ἀποκαλύπτει ἀποκαλύπτει necnon & hæc, quæ ex ipsius Commentario in Psalmum 1. profert Epiphanius: ἀπὸ ἀρχῶν πῶν ἡμεῖς, ἐπὶ μὲν ἡμεῖς θεοῦ καὶ ἀπὸ ἀρχῶν εἶ ὅσθι, Epiph. Her. καὶ μάλιστα γινώσκου ἀποκαλύπτει ἀποκαλύπτει, ὅσθι τῶ πᾶσαι τῶ ὅλων θεοῦ ἀπὸ τῶ σωτήρ ἢ μὲν, καὶ ἀποκαλύπτει 64. cap. 7.

& hæc præterea quæ ex eo recitat Diodorus in Catena Combesij nondum edita ad Gen. 1. 2. ἰσχυοσθίος τῶ πᾶσαι τῶ σωθίος; ἀπὸ τῶ ἀποκαλύπτει, τῶ υἱόν: Idem de Spiritu sancto decernere videtur, cum ait in Proœmio librorum ἀπὸ ἀρχῶν, juxta Rufini interpretationem: Tum deinde honore ac dignitate Patri ac Filio sociatum tradiderunt Spiritum sanctum. In hoc non jam manifeste discernitur utrum natus an innatus: & libr. 1. cap. 2. eodem Interprete: Ita ergo & ab eo (Patre) Filij substantia generatur: quod necesse est imprimis suscipi ab his, qui nihil ingenuum, idest innatum, præter solum Deum Patrem fatentur. Quod vertit Rufinus, natus an innatus, redditum est ab Hieronymo, factus an infectus: Hier. Epist. sic enim ille, errores libri primi ἀπὸ ἀρχῶν, recensens: Tertium dignitate & honore post Patrem & Filium asserit Spiritum sanctum: de quo cum ignorare se dicat, utrum factus sit an infectus; in posterioribus quid de eo sentiret expressit, nihil absque solo Deo Patre infectum esse confirmans. Scripsit nimirum Origenes, ἰσχυοσθίος ἢ ἀγροῦσθι, quemadmodum & Tom. 2. in Iohann. p. 57. ἰσχυοσθίος ἢ ἰσχυοσθίος ἀπὸ τῶ πᾶσαι τῶ ὅλων θεοῦ ἀπὸ τῶ σωτήρ ἢ μὲν, καὶ ἀποκαλύπτει τῶ πᾶσαι ἰσχυοσθίος, τῶς οἰονοῦ ἀποκαλύπτει τῶ ἰσχυοσθίος ἢ πᾶσαι τῶ ἰσχυοσθίος. Quæ ab Ariariorum esse alluta sine causa Ge-

